З НОВЫМ ГОДАМ, ТАВАРЫШЫ!

ПРАЛЕТАРЫІ ЎСІХ КРАІН, ЯДНАЙЦЕСЯ!

Гомельскі УНІВЕРСІТЭТ

ОРГАН ПАРТКОМА, РЭКТАРАТА, КАМІТЭТА ЛКСМБ І ПРАФКОМАЎ ГОМЕЛЬСКАГА ДЗЯРЖАЎНАГА УНІВЕРСІТЭТА

№ 39 (560) | Субота, 31 снежня 1983 г. | Газета заснавана ў верасні 1969 года. Выходзіць раз у тыдзень | Цана 2 кап.

ПЛЕНУМ ЦК КПСС

26—27 снежня 1983 года праходзіў чарговы Пленум Цэнтральнага Камітэта КПСС.

Пленум заслухаў даклады намесніка Старшыні Савета Міністраў СССР, старшыні Дзяржплана СССР М. К. Байбакова «Аб Дзяржаўным плане эканамічнага і сацыяльнага развіцця СССР на 1984 год» і міністра фінансаў СССР В. Ф. Гарбузава «Аб Дзяржаўным бюджэце СССР на 1984 год».

Удзельнікі Пленума з вялікай увагай азнаёміліся з тэкстам выступлення Генеральнага сакратара ЦК КПСС Ю. У. Андропава. Выступіўшыя ў спрэчках выказалі поўную падтрымку палажэнняў і вывадаў гэтага важнага палітычнага дакумента, адзначыўшы, што яны маюць прынцыповае значэнне і павінны быць пакладзены ў аснову дзейнасці ўсіх партыйных, савецкіх і гаспадарчых органаў, грамадскіх арганізацый, усіх працоўных калектываў.

Пленум ЦК КПСС разгледзеў арганізацыйныя пытанні.

Пленум ЦК перавёў з кандыдатаў у члены Палітбюро ЦК КПСС таварышаў В. І. Варатнікова і М. С. Саломенцава.

Пленум ЦК выбраў члена ЦК КПСС таварыша В. М. Чэбрыкава кандыдатам у члены Палітбюро ЦК КПСС.

Пленум ЦК выбраў члена ЦК КПСС таварыша Я. К. Лігачова сакратаром ЦК КПСС.

Пленум ЦК КПСС аднагалосна прыняў па абмеркаваных пытаннях пастанову, у якой цалкам і поўнасцю адобрыў дзейнасць Палітбюро ЦК КПСС па ажыццяўленню выпрацаванай XXVI з'ездам партыі, лістападаўскім (1982 г.) і чэрвеньскім (1983 г.) Пленумамі ЦК КПСС унутранай і знешняй палітыкі.

Пленум адобрыў у асноўным праекты Дзяржаўнага плана эканамічнага і сацыяльнага развіцця СССР і Дзяржаўнага бюджэту СССР на 1984 год і даручыў Савету Міністраў СССР унесці гэтыя праекты на разгляд Вярхоўнага Савета СССР.

Цэнтральны Камітэт КПСС заклікаў рабочых, калгаснікаў, інжынерна-тэхнічных работнікаў, інтэлігенцыю, усіх працоўных нашай краіны шырока разгарнуць сацыялістычнае спаборніцтва за выкананне і перавыкананне плана 1984 года і заданняў пяцігодкі ў цэлым, за дасягненне высокіх вытворчых вынікаў. Ва ўмовах міжнароднай абстаноўкі, якая рэзка абвастрылася па віне імперыялістычных колаў, няўхільнае выкананне планавых заданняў, добрасумленная, высокапрадукцыйная праца — не толькі абавязак, але і патрыятычны доўг кожнага працоўнага калектыву, кожнага савецкага чалавека.

Пленум Цэнтральнага Камітэта КПСС выказаў цвёрдую ўпэўненасць у тым, што савецкія людзі, цесна згуртаваныя вакол ленінскай партыі, будуць нястомна ўмацоўваць эканамічную і абаронную магутнасць нашай Радзімы, прыкладуць усе сілы для дасягнення новых поспехаў у камуністычным будаўніцтве.

(ТАСС).

СЕСІЯ ВЯРХОЎНАГА САВЕТА СССР

МАСКВА. (ТАСС). 28 снежня ў Вялікім Крамлёўскім палацы пачала работу дзевятая сесія Вярхоўнага Савета СССР дзесятага склікання.

У 10 гадзін раніцы адкрылася сумеснае пасяджэнне Савета Саюза і Савета Нацыянальнасцей.

Працяглымі апладысментамі дэпутаты і госці сустрэлі таварышаў Г. А. Аліева, В. І. Варатнікова, М. С. Гарбачова, В. В. Грышына, А. А. Грамыку, Д. А. Кунаева, Р. В. Раманава, М. С. Саломенцава, М. А. Ціханава, Д. Ф. Усцінава, К. У. Чарненку, У. В. Шчарбіцкага, П. Н. Дземічава, У. І. Далгіх, В. В. Кузняцова, Б. М. Панамарова, В. М. Чэбрыкава, Э. А. Шэварднадзе, М. В. Зімяніна, І. В. Капітонава, Я. К. Лігачова, К. В. Русакова, М. І. Рыжкова.

Дэпутаты зацвердзілі парадак дня сесіі, на абмеркаванне якой вынесены пытанні аб Дзяржаўным плане эканамічнага і сацыяльнага развіцця

(Заканчэнне на 2-й стар.).

З ПАЧУЦЦЁМ ПАТРЫЯТЫЧНАГА АБАВЯЗКУ

На фінішы — 1983 год. Як і ўсе папярэднія, залатой старонкай ён упішацца ў слаўную гісторыю першай у свеце Краіны Саветаў. Сёння міжволі мы задумваемся, якім жа быў для нас гэты год? Адназначна не адкажаш. Аднак самымі адметнымі яго вяхамі сталі для савецкага народа чэрвеньскі (1983 г.) і прайшоўшы на гэтым тыдні снежаньскі Пленумы ЦК КПСС, дзевятая сесія Вярхоўнага Савета СССР дзесятага склікання, завяршыўшая сваю работу напярэдадні Новага, 1984 года. У абмеркаваных на іх пытаннях, прынятых рашэннях яскрава адлюстраваны дасягненні і задачы працоўных нашай сацыялістычнай Радзімы.

Мы радуемся сваім поспехам, крытычна адносімся да недахопаў, імкнемся паўней выкарыстоўваць наяўныя рэзервы і магчымасці. Разам з тым мы, як ніколі раней, устрывожаны напружаным міжнародным становішчам, якое склалася па віне імперыялістычных агрэсіўных колаў і, перш за ўсё, адміністрацыі ЗША і НАТО. Адыходзячы 1983 год запамятаецца як год рашучай барацьбы ўсіх міралюбівых сіл за захаванне міру на ўсёй планеце, недапушчэнне размяшчэння амерыканскіх ракет у Заходняй Еўропе і пагрозы ўзнікнення тэрмаядзернай вайны.

Савецкія людзі ўступаюць у Новы, 1984 год з яснай праграмай. Яна вызначана ў важнейшых дакументах Камуністычнай партыі і Савецкага ўрада. Асабліва блізка да сэрца мы прынялі словы Генеральнага сакратара ЦК КПСС, Старшыні Прэзідыума Вярхоўнага Савета СССР таварыша Ю. У. Андропава з тэкста яго выступлення на снежаньскім Пленуме ЦК КПСС аб патрыятычным абавязку кожнага савецкага чалавека працаваць з максімальнай аддачай сіл на карысць далейшага росквіту Айчыны, для ўмацавання яе эканамічнай і абароннай магутнасці.

У гэтай сувязі больш плённа абавязаны працаваць вучоныя, выкладчыкі, усе супрацоўнікі нашага універсітэта. Гонар кожнага студэнта і аспіранта — настойліва авалодваць абранай прафесіяй, сучаснай навукай.

У Новы, 1984 год мы ўступаем у перыяд актыўнай падрыхтоўкі да выбараў у Вярхоўны Савет СССР. Гэтую важную агульнадзяржаўную падзею мы павінны сустрэць дастойна, з высокімі паказчыкамі ва ўсіх сферах свайго дзеяння.

Горача віншуем Вас, дарагія таварышы, з Новым, 1984 годам! Яшчэ большых Вам поспехаў і здзяйсненняў у камуністычным будаўніцтве, у барацьбе за захаванне і ўмацаванне міру на нашай планеце!

РЭКТАРАТ, ПАРТКОМ, ПРАФКОМ, КАМІТЭТ ЛКСМБ.

АГУЛЬНАУНІВЕРСІТЭЦКІ ПАРТЫЙНЫ СХОД

адбыўся 28 снежня ў актавай зале. З інфармацыйным дакладам аб рабоце ЦК КПБ пасля XXIX з'езда Кампартыі Беларусі выступіў першы намеснік старшыні выканкома гарадскога Савета народных дэпутатаў, член бюро гарадскога камітэта КПБ **М. І. Скрыннікаў**.

Затым па дакладу намесніка сакратара парткома па арганізацыйнай рабоце **І. В. Нямкевіча** абмеркавана пытанне «Аб партыйным кіраўніцтве грамадскімі арганізацыямі універсітэта».

Па абодвух пытаннях парадку дня прыняты адпаведныя пастановы.

Справаздача аб агульнауніверсітэцкім партыйным сходзе будзе змешчана ў наступным нумары нашай газеты.

ВІНШУЕМ!

Рэктарат, партком, грамадскія арганізацыі універсітэта, дэканат фізічнага факультэта, калектыў праблемнай навукова-даследчай лабараторыі горача віншуюць малодшага навуковага супрацоўніка гэтай лабараторыі КУЗАЎКОВА Аляксея Іванавіча (навуковы кіраўнік — заг. ПНДЛ М. І. ЯГОРАНКАЎ) з паспяховай абаронай дысертацыі на атрыманне вучонай ступені кандыдата хімічных навук.

* * *

Рэктарат, партком, грамадскія арганізацыі універсітэта, матэматычны факультэт, кафедра ВМ і праграмавання горача віншуюць асістэнта гэтай кафедры ГОЛІКА Сяргея Іванавіча ў сувязі з зацвярджэннем яго ВАКам у вучонай ступені кандыдата фізіка-матэматычных навук.

СЕСІЯ ВЯРХОЎНАГА САВЕТА СССР

(Заканчэнне. Пачатак на 1-й стар.).

СССР на 1984 год і аб выкананні Дзяржаўнага плана ў 1983 годзе; аб Дзяржаўным бюджэце СССР на 1984 год і аб выкананні Дзяржаўнага бюджэту за 1982 год; аб зацвярджэнні Указаў Прэзідыума Вярхоўнага Савета СССР.

З дакладам па першаму пункту парадку дня выступіў намеснік Старшыні Савета Міністраў СССР, старшыня Дзяржплана СССР дэпутат М. К. Байбакоў.

На прайшоўшым напярэдадні сесіі Пленуме ЦК КПСС, сказаў дакладчык, быў абмеркаваны і ў асноўным адобран Дзяржаўны план эканамічнага і сацыяльнага развіцця СССР на 1984 год. Пленум поўнасцю падтрымаў палажэнні і вывады, змешчаныя ў выступленні таварыша Ю. У. Андропава па праекту плана і бюджэту і вузлавых эканамічных задачах на сучасным этапе.

Паведамляючы аб папярэдніх выніках выканання плана 1983 года, дакладчык далей адзначыў, што Дзяржаўны план эканамічнага і сацыяльнага развіцця СССР на 1984 год з'яўляецца важным этапам выканання рашэнняў XXVI з'езда партыі і наступных Пленумаў ЦК КПСС. План арыентаван на тое, каб замацаваць і развіць дасягнутыя ў 1983 годзе станоўчыя тэндэнцыі, ствараць спрыяльныя ўмовы для выканання пяцігадовага плана, забяспечыць дынамічнае развіццё эканомікі, больш эфектыўнае выкарыстанне і далейшае ўмацаванне вытворчага і навукова-тэхнічнага патэнцыялу СССР. На аснове гэтага будзе забяспечан рост дабрабыту савецкага народа і на належным узроўні падтрымана абараназдольнасць краіны.

План на 1984 год намячае павышэнне ролі інтэнсіўных фактараў развіцця эканомікі, апераджальны рост канчатковых вынікаў у параўнанні з ростам затрат, паляпшэнне выкарыстання вытворчых магутнасцей і асноўных фондаў, шырокае ўкараненне ў практыку дасягненняў навукі, тэхнікі і перадавога вопыту, удасканаленне кіравання, планавання і метадаў гаспадарання.

У плане прадугледжан прырост нацыянальнага даходу, які выкарыстоўваецца на спажыванне і накапленне ў памеры 14,9 мільярда рублёў, або 3,1 працэнта. Увесь прырост нацыянальнага даходу накіроўваецца на павышэнне ўзроўню жыцця народа. Выпуск прамысловай прадукцыі намечана павялічыць на 3,8 працэнта, а аб'ём сельскагаспадарчай прадукцыі — на 6,4 працэнта. Адна з цэнтральных задач плана — далейшае павышэнне эфектыўнасці вытворчасці, у першую чаргу — рост прадукцыйнасці працы. У прамысловасці яна павінна павысіцца за год на 3,4 працэнта, у будаўніцтве — на 3,3 працэнта, у сельскай гаспадарцы (грамадскі сектар) — на 8,5 працэнта.

Апераджальныя тэмпы развіцця прадугледжаны для групы «Б», прадукцыя якой узрасце на 4 працэнты супраць 3,7 працэнта па групе «А».

Адной з цэнтральных задач усёй работы па рэалізацыі Харчовай праграмы з'яўляецца пасяховае развіццё сельскагаспадарчай вытворчасці, захаванне і своечасовае давядзенне атрыманай прадукцыі да спажыўца.

З дакладам аб Дзяржаўным бюджэце СССР на 1984 год і аб выкананні бюджэту за 1982 год выступіў міністр фінансаў СССР дэпутат В. Ф. Гарбузаў. Важнейшыя напрамкі фінансавай палітыкі, пакладзеныя ў аснову бюджэту, сказаў дакладчык, адлюстроўваюць курс партыі на павышэнне інтэнсіфікацыі грамадскай вытворчасці і ўзмацненне рэжыму эканоміі ў народнай гаспадарцы, рэалізацыю Харчовай і Энергетычнай праграм, дынамічнае і збалансаванае развіццё ўсіх галін у інтарэсах няўхільнага росту дабрабыту савецкіх людзей.

Бюджэт складзен у адпаведнасці з Дзяржаўным планам і забяспечвае неабходнымі грашовымі сродкамі далейшае развіццё эканомікі і культуры, рост рэальных даходаў насельніцтва, умацаванне абараназдольнасці дзяржавы.

Дзяржаўны бюджэт СССР на 1984 год прадстаўляецца на зацвярджэнне Вярхоўнага Савета па даходах у суме 365,9 мільярда рублёў, па расходах — 365,7 мільярда рублёў. Перавышэнне даходаў над расходамі вызначана ў 0,2 мільярда рублёў.

*

29 снежня сесія Вярхоўнага Савета СССР працягвала работу.

З заключным словам па пытанню аб Дзяржаўным плане эканамічнага і сацыяльнага развіцця на 1984 год і аб выкананні Дзяржаўнага плана эканамічнага і сацыяльнага развіцця СССР у 1983 годзе выступіў намеснік Старшыні Савета Міністраў СССР, старшыня Дзяржплана СССР дэпутат М. К. Байбакоў.

Раздзельным галасаваннем па палатах Вярхоўны Савет СССР аднагалосна прыняў Закон аб Дзяржаўным плане эканамічнага і сацыяльнага развіцця СССР на 1984 год.

З заключным словам па пытанню аб Дзяржаўным бюджэце СССР на 1984 год і аб выкананні бюджэту за 1982 год выступіў міністр фінансаў СССР дэпутат В. Ф. Гарбузаў.

Раздзельным галасаваннем па палатах дэпутаты аднагалосна прынялі Закон аб Дзяржаўным бюджэце СССР на 1984 год.

Сесія аднагалосна прыняла пастанову Вярхоўнага Савета СССР «Аб міжнародным становішчы і знешняй палітыцы Савецкай дзяржавы».

З дакладам «Аб зацвярджэнні Указаў Прэзідыума Вярхоўнага Савета СССР» выступіў сакратар Прэзідыума Вярхоўнага Савета СССР Т. М. Ментэшашвілі. Дэпутаты прынялі па дакладу адпаведныя законы і пастановы.

На гэтым дзевятая сесія Вярхоўнага Савета СССР дзесятага склікання закончыла работу.

(ТАСС).

ПЕРАМОЖЦЫ САЦЫЯЛІСТЫЧНАГА СПАБОРНІЦТВА

На гэтым тыдні ў панядзелак адбылося сумеснае пасяджэнне рэктарата, парткома і прафкома універсітэта. Падведзены вынікі сацыялістычнага спаборніцтва факультэтаў і кафедр за 1983 год.

Сярод факультэтаў першае месца прысуджана матфаку (дэкан — **У. Ф. Філіпчоў**, сакратар партбюро — **Л. Я. Палякоў**, старшыня прафбюро — **У. Р. Ермакоў**, сакратар камсамольскай арганізацыі — **В. Шведаў**).

На другім месцы — фізічны факультэт (дэкан — **У. М. Старыкаў**, сакратар партбюро — **Т. П. Жалонкіна**, старшыня прафбюро — **Я. М. Паддзенежны**, сакратар камсамольскай арганізацыі — **В. Пракапенка**); на трэцім — гісторыка-філалагічны (дэкан — **Т. І. Язэпава**, сакратар партбюро — **М. Ф. Гуліцкі**, старшыня прафбюро — **Д. Д. Паўлавец**, сакратар камсамольскай арганізацыі — **А. Шэвель**).

Сярод кафедр грамадскіх дысцыплін і гуманітарнага профілю на першае месца ўпоўнена выйшла кафедра эканомікі працы (заг. **У. Д. Арэшчанка**, партгрупорг — **В. С. Каржоў**, прафгрупорг — **Г. А. Шчэрбіч**. На другім месцы — кафедра педагогікі і псіхалогіі (заг. — **І. Ф. Харламаў**, партгрупорг — **Ф. У. Кадол**, прафгрупорг — **В. П. Горленка**); на трэцім — філасофіі (заг.— **У. М. Калмыкоў**, партгрупорг — **В. С. Наважылаў**, прафгрупорг — **В. І. Броўка**).

Па групе кафедр прыродазнаўчага профілю пераможцай прызнана кафедра радыёфізікі (заг. — **І. Ф. Дабравольскі**, партгрупорг — **Л. І. Лазарэтаў**, прафгрупорг — **А. М. Леановіч**); другое — кафедры оптыкі (заг. — **А. М. Сердзюкоў**, партгрупорг—**І. В. Семчанка**, прафгрупорг — **В. М. Мышкавец**); трэцяе — кафедры алгебры і геаметрыі (заг. — **Л. А. Шамяткоў**, партгрупорг — **Н. М. Пакаташкіна**, прафгрупорг — **М. Е. Фёдарава**) і матэматычных праблем кіравання (заг. — **І. В. Максімей**, прафгрупорг — **Г. У. Чарных**).

Па групе кафедр спартыўнага профілю на першым месцы кафедра тэарэтычных асноў фізічнага выхавання (заг. — **У. А. Баркоў**, партгрупорг — **В. П. Крукоўскі**, прафгрупорг — **Г. Г. Андрэева**); на другім — кафедра фізвыхавання (заг. — **В. А. Каляда**, партгрупорг— **С. М. Дзегцяроў**, прафгрупорг — **В. В. Лісоўскі**).

УЗНАГАРОДЫ АКТЫВІСТАМ

Групе лепшых камандзіраў і камісараў студэнцкіх атрадаў універсітэта напярэдадні Новага года ўручаны памятныя ўзнагароды. Знака ЦК ВЛКСМ «Маладому перадавіку жывёлагадоўлі» удастоена Ірына Казімір — камандзір атрада жывёлаводаў «Сож», сфарміраванага ўпершыню ў ГДУ ў працоўным семестры-83 на базе матэматычнага факультэта. Дарэчы адзначыць, што матфак першы сярод факультэтаў ужо закончыў фарміраванне студэнцкіх будаўнічых атрадаў на новы працоўны семестр. Вялікая работа ў гэтым напрамку праведзена штабам працоўных спраў факультэта Міхаілам Марчанкам. Звыш 200 юнакоў і дзяўчат у складзе 11 атрадаў выедуць на аб'екты працоўнага семестра-84. Пачын першаадкрывальнікаў — былых байцоў атрада «Сож» падтрыманы новымі энтузіястамі. Цяпер на матфаку сфарміраваны ўжо два атрады даяркі!

Камандзірам механізаваных атрадаў фізічнага і эканамічнага факультэтаў Мікалаю Дзергачову і Гергію Капялеўскаму ўручаны Знакі ЦК ВЛКСМ «Залаты колас». Знака ЦК ВЛКСМ «Маладому гвардзейцу пяцігодкі» І ступені ўдастоены Ігар Новік — камандзір СБА «Волаты» фізічнага факультэта, Рыгор Кажамяка — камісар гэтага атрада і Людміла З'янава — камандзір СБА «Рамантыкі» гісторыка-філалагічнага факультэта.

А. ШАЛДУКОВА,
нам. сакратара камітэта ЛКСМБ па арганізацыйнай рабоце.

Кубінскай рэвалюцыі — 25 гадоў

ПАРВАЎШЫ ЛАНЦУГІ ПРЫГНЁТУ

1 студзеня 1984 года спаўняецца чвэрць стагоддзя перамогі кубінскай рэвалюцыі, якая прывяла да ўтварэння ў заходнім паўшар'і нашай планеты першай сацыялістычнай дзяржавы. Разам з кубінскім гераічным народам гэту дату адзначыць усё прагрэсіўнае чалавецтва.

Прысвечаныя гэтай падзеі матэрыялы, якія змесціць наша газета, перш за ўсё адрасуюцца студэнтам, якія вывучаюць заканамернасці ўзнікнення і станаўлення сацыялізму ў курсах палітычнай эканоміі і навуковага камунізму.

ПАСПЯХОВАЕ развіццё Рэспублікі Куба па сацыялістычн а м у шляху, яе дасягненні ў рашэнні карэнных сацыяльна-эканамічных, палітычных і культурных задач, гіганцкі рост яе міжнароднага аўтарытэту выклікаюць вялікую цікавасць да вопыту кубінскай рэвалюцыі. Маштабы і глыбіню сацыяльна-эканамічных пераўтварэнняў кубінскага грамадства можна зразумець толькі ў супастаўленні з перадрэвалюцыйным станам краіны і кубінскіх працоўных, месцам, якое займала краіна ў сусветным капіталістычным свеце.

Урадлівыя землі, спрыяльны клімат для вырошчвання каштоўных сельскагаспадарчых культур — цукровага трыснягу, тытуню, кофе, цытрусавых, выгаднае стратэгічнае распалажэнне Кубы распальвала апетыты каланізатараў усіх масцей на працягу многіх вякоў.

За гады свайго панавання амерыканскія манаполіі поўнасцю закабалілі эканоміку краіны. Яны захапілі велізарныя плошчы ўрадлівай кубінскай зямлі. Толькі адна з амерыканскіх кампаній валодала каля 225 тысячамі гектараў зямлі. Да 1958 года прамыя прыватныя капіталаўкладанні амерыканцаў дасягалі на Кубе мільярда долараў. Для іх не было ў свеце больш выгаднай сферы прымянення капіталаўкладанняў, чым у гэтай заняволенай краіне. Дастаткова сказаць, што толькі за сем гадоў амерыканскія манаполіі вывезлі з Кубы 800 млн. долараў прыбытку — удвая больш, чым затрацілі.

91 працэнт кубінскіх рабочых і сялян пакутвалі ад схуднення ў выніку прыгнёту і недаядання. Многія з іх былі цяжка хворымі, жылі ў крайне дрэнных умовах. Пераважнай большасці працоўных была недаступнай адукацыя. Паўсюдна ўкаранялася амерыканская ідэалогія. Куба рэкламіравалася як «рай для амерыканскіх турыстаў».

У сваёй палымянай, поўнай рэвалюцыйнай страсці прамове «Гісторыя мяне апраўдае» на судовым працэсе над удзельнікамі штурму казарм Манкада (1953 г.) Фідэль Кастра Рус, тады яшчэ малады палітычны дзеяч, раскрыў цяжкую карціну галечы, голаду і бяспраўя на Кубе, абгрунтаваў канкрэтную праграму дзеяння рэвалюцыйных сіл. «Зямля, індустрыялізацыя, жыллё, беспрацоўе, адукацыя і ахова здароўя — вось тыя шэсць праблем, шэсць канкрэтных пунктаў, на вырашэнне якіх былі б накіраваны нашы настойлівыя намаганні побач з заваёвай грамадскіх свабод і палітычнай дэмакратыі». Гэта праграма стала фактычна праграмным дакументам народна-дэмакратычнай антыімперыялістычнай рэвалюцыі на Кубе.

За 25 гадоў сацыялістычнага будаўніцтва Куба дасягнула выдатных поспехаў у вырашэнні шэрагу сацыяльна-эканамічных праблем. За чвэрць стагоддзя карэнным чынам змянілася эканоміка краіны, пераўтварыўся характар вытворчасці, рэзка выраслі яе маштабы.

Шырокія перспектывы для развіцця эканомікі краіны адкрыла ўступленне Кубы ў 1972 годзе ў СЭУ. З дапамогай краін сацыялістычнага супрацоўніцтва на вострава Свабоды паспяхова вырашаецца задача далейшага ўздыму эканомікі. Рэспубліка Куба канцэнтруе свае намаганні на пераважным развіцці тых сельскагаспадарчых і прамысловых галін, якія, задавальняючы патрэбы народнай гаспадаркі, у тым ліку і экспартныя, у той жа час рэалізуюць яе прыродныя перавагі. Гэта перш за ўсё адносіцца да аграпрамысловага сектара, які ўключае вытворчасць цукру, цытрусавых, тытуню.

З дапамогай краін сацыялістычнага супрацоўніцтва Куба ўмацоўвае матэрыяльную базу трыснёговага раслінаводства. Пры садзейнічанні СССР на Кубе пабудаваны завод па вытворчасці трысняговаўборачных камбайнаў магутнасцю 700 машын у год. У яго будаўніцтве прымалі ўдзел і пасланцы Гомельшчыны. Рэканструіруюцца і мадэрнізуюцца прадпрыемствы па перапрацоўцы трыснягу. Толькі за 1980—1985 гады на Кубе пры тэхнічным садзейнічанні СССР будзе пабудавана 7, рэканструявана 23 і мадэрнізавана 18 заводаў па перапрацоўцы цукровага трыснягу.

У цяперашні час Куба экспартуе толькі ў СССР каля 4 млн. тон цукру. Гэта значыць, што кожны чацвёрты кілаграм цукру, спажываемы ў нашай краіне, — кубінскі.

Асаблівае значэнне для Кубы мае супрацоўніцтва з краінамі СЭУ ў галіне развіцця сыравіннай і энергетычнай базы.

З дапамогай геолагаў з сацыялістычных краін значна пашырана сыравінная база для вытворчасці нікелю, медзі, хрому. Выяўлены месцанараджэнні золата, фасфарытаў, марганцу, іншых карысных выкапняў.

А. КАНАШЭВІЧ,
кандыдат эканамічных навук.
Н. КАНАШЭВІЧ,
кандыдат гістарычных навук.

(Працяг у наступным нумары).

Иван ХАРЛАМОВ

ГОДЫ, ГОДЫ...

Словно дум и треволнений
Завязь,
На лице морщины залегли.
Годы, годы,
В синеве скрываясь,
Вы летите, будто журавли.
Не колеблясь,
Жизнь диктует сроки,
Ставя знак
На каждом рубеже.
Юность,
Даже отзвуком далеким
Ты не откликаешься уже...
Только сердце,
Отмеряя время,
С прошлым расставаясь,
Не грустит.
Как и прежде,
В нем полно горенья,
Радостей,
Укоров
И обид.
Оно вьется,
В путь стремясь неблизкий...
И прекрасны,
Как и жизнь сама,
Молодость —
Отчаянностью риска,
Возмужалость —
Трезвостью ума.

●

Вольга КУРТАНІЧ,
студэнтка 3-га курса завочнага факультэта.

РАЗВІТАЛЬНАЕ

Ад цябе прымала хрышчэнне,
Поле — дзяцінства песня
і зыбка
Я душой трапяткіх карэнняў
Увайшла ў зямлю глыбока —
глыбка!
Як ад'ехаць мне з роднага
краю,
Неба сіняе і аблокі!
З развітаннем вачамі
ўбіраю,
Каб асветліць імі дарогу.
Як жа дом без сябе
пакінуць,
І не мною разбітыя
шклянкі?
Няхай лічыцца вольнаю
памяць.
Я ад'еду — як паланянка.
Паланянкай, якая мае
Пах палёў, дзе прыйшло
сталенне.
Што ж забраць мне
з роднага краю?
Думкі?
Песні?
Зямлі хрышчэнне?

* * *

Галоўнае прайшло
вадой праз пальцы,
Цяпер вось смага —
прагнем аб вадзе.
Мы — валачобнікі,
мы — бедныя скітальцы,
Зноў нечакана стрэліся
ў бядзе.
...І ўбачылі міраж.

* * *

Твае штрыхі знаходзяцца
паўсюдна:
У бездані вады, у жытнім
полі.
Аднойчы пра цябе —
чужым — забуду,
Ды травы шапаценнем
мне напомняць...
Ты ліўнем загаманіш —
я заплачу,
Ты сонейкам праглянеш —
усміхнуся,
Ты станеш цішынёй,
і я няйначай
Ад гэтай цішыні, відаць,
прачнуся.

ШЧАСЛІВЫ НОВЫ ГОД

Ноч стаяла ціхая і марозная. Хрустка трашчалі галіны дрэў, стылая кара лопалася з нуднавата-працяглым сумам. Стромка-бязмежнае неба бліпгчэла мільёнам зіхатлівых, нібы жывых вочак. Прасцяг неба нечым нагадваў вялікую летнюю паляну ў буйных спелых суніцах. Нічога, што зоркі адлівалі металічным холадам, што яны здаваліся недасягальнымі. Аксютка неяк не думала пра гэта. Зоркі нагадвалі ёй суніцы, лета...

Дзяўчына апусціла вочы, схілілася над бярэмцам падрыхтаваных з вечара дроў. Выбрала некалькі паленцаў, асцярожна падклала пад чорнае дно сагана на самаробных жалезных прутках, у абдымках чырвона-залатога полымя.

Збоку ад палаткі пачуліся крокі, снег захрумсцеў пад нагамі. Дзяўчына падхапілася, пайшла на шум.

— Ну, як, знайшоў? — яшчэ добра не бачачы ішоўшага, крыкнула яна ў гусцеючую, набіраўшую моц, ноч.

Некаторы час чулася толькі рыпенне снегу. Нечакана і яно сціхла.

— Ау! — кінула дзяўчына ў цемру.

— Уа! — пачулася ў адказ з-за тоўстага ствала сасны. — Што, напалохалася? Вось, трымай, — і хлопец кінуў некалькі яловых галінак з шышкамі на дзяўчыну. Яна войкнула, выставіла наперад рукі, быццам сабралася бараніцца.

А ён, падхапіўшы дзяўчыну на рукі, закружыўся сярод дрэў, паднёс да вогнішча, у якое з саганка сыпаўся кроплямі кіпень. Потым асцярожна апусціў Аксютку на зямлю.

— Дзе святочнае застолле, га? Я цябе пытаю! — жартаўліва і ў той жа час напускаючы на сябе змрочнасць прамовіў Сяргей. Ён набраў поўныя грудзі паветра, быццам іх распірала злоба, і, расставіўшы рукі, рушыў да дзяўчыны. — Усё, плаці штраф, — зрабіў ён выснову. — Інакш...

Што інакш, хлопец не паспеў дагаварыць. Аксютка хуценька схапіла прыгаршчы снегу, сыпанула ў яго расчырванелы твар. — Вось табе: штраф! — са смехам кінулася да палаткі. Праз хвіліну выскачыла адтуль, трымаючы рукзак. Сяргей усё яшчэ прадзіраў вочы ад снегу.

— Святочны стол гатоў! — узяла пад казырок Аксютка, падцягнуўшы да ног Сяргея рукзак.

— Пакуль не бачу, што ён гатовы. Даю дзве хвіліны! — грымеў начальніцкім галасам Сяргей. — Дзве, не больш! І каб стол аж ламаўся ад яды!

...Новы год. Не паспее ён прыйсці, а ўжо думаеш, як яго пражывеш. Не паспееш сустрэць, а глядзіш, трэба праводзіць. І ў апошні дзень, гадзіну старога года невядома чаму зашчыміць раптам сэрца, ахопіць самота. Усведамляеш, што пражыты яшчэ год, штосьці спазнана, знойдзена, або назаўсёды згублена. Пражыты год становіцца гісторыяй. Шкадуеш яго, як нешта жывое, роднае, з кім не хацеў бы расстацца. У апошні дзень, гадзіны старога года некаму хочацца пабыць аднаму, другім — наадварот: у вясёлым коле сяброў і знаёмых...

Сяргей з Аксюткай, крадком сеўшы у цягнік, уцяклі ад ўсіх. Перастукваючы на рэйках, ён павёз іх насустрач Новаму году, насустрач захапляючай невядомасці, у якой яны ўяўлялі трапяткое полымя свайго шчасця...

— Вось-вось Новы год прыскочыць, а ў нас ні ёлка не прыбрана, ні стол не гатовы, — схамянулася Аксютка.

— Пачакай, яшчэ цэлых... — Сяргей паглядзеў на гадзіннік, — трыццаць мінут.

— Усяго?! — дзяўчына пачала хуценька раскрываць рукзак, даставаць падрыхтаваныя пачастункі.

Сяргей асцярожна сабраў раскіданыя ім галінкі з карычневымі шышкамі, прынёс іх да ёлачкі, якую выбрала Аксютка для свята. Зграбная густая ёлачка здавалася кучаравым выпеставаным дзіцём сярод магутных соснаў, танклявых бярозак і кашлатых ёлак.

У зачараваным танцы заскакалі блікі ад полымя на шкляных каляровых цацках, якія дастала з рукзака Аксютка і прымацавала да лапачак ёлачкі. Каля вогнішча, на квяцістай цыраце ламаўся стол (як патрабаваў Сяргей) ад «казачных» страў. А завараны і забыты бурштынава-чорны чай усё булькаў у саганку і плёскаўся на пякучую чырвань вуголляў.

Трэснуўшы, захрыпеў ўключаны Аксюткай старэнькі Сяргееў «Альпініст».

— Са святам вас, дарагія таварышы! З Новым годам! — выгукнуў транзістар.

— Сяргей, шампанскага, хутчэй! — закрычала Аксютка.

Глуха бомкнуў корак з бутэлькі, недзе там, за вогнішчам, мякка шоргнуўся ў снег. Забулькала пузырчата-шыпучае піт'ё. Закружылася над галовамі Сяргея і Аксюткі стылае неба, загамапілі маўклівыя дагэтуль дрэвы, і мароз, здаецца, крыху аслабеў, мацней узнялі перарывістую стралянiну паленцы ў вогнішчы. А зоркі, далёкія зоркі-суніцы пад зачараваную песню захмялеўшага ветру сыпануліся разам са сняжынкамі на плечы шчаслівай пары закаханых.

— Са святам Вас! З новым годам і шчасцем! — здаецца лес, дрэвы шапталі Сяргею з Аксюткай. Ды і як жа інакш — пачынаўся першы іх Новы год, пачынаўся адлік сумеснага іх жыцця.

А снег сыпаў і сыпаў, шапацеў на палогах намётаў, грэўся пад полымем чахлага цяпельца, знікаў у чорнай бурштынаватасці забытага ў сагане чаю.

Анатоль КАЗЛОЎ,
студэнт 4-га курса гістфіла.

Ирина ВЕШНЯЯ

НОВОГОДНЕЕ КОЛДОВСТВО

ДА, О СЕБЕ

Нежной быть.
Суровой быть.
Не забыть и
не разбить.
Целовать.
И враждовать.
Веды ведать.
Слово знать.
Честь и душеньку сберечь.
Песни петь.
Ватрушки печь.
Золотить семь раз на дню
голубую тишину.
Даже в слабости своей
быть сильнее дикарей.
Верной быть.
и странной быть!
Ничего не утаить.

ОТ ЛУКАВОГО

Такой, как я,
ты не найдешь,
хоть тыщу лет ищи!
Ищи-свищи,
ищи-свищи
и в бурях
и в тиши,
в горах, у моря
и в полях,
где тяжко зреет рожь,
в лесных ветвях
— на риск и страх —
и все-же — не найдешь!

СВЕТЛОЕ

Нежданная,
ты сквозь вечерний снег
придешь —
и станут странными
все звуки,
И музыка
родит счастливый смех,
И расточатся
все врази и муки,
И то, неуловимое всегда,
Что где-то в
Зазеркалье тонко вьется,
Прихлынет, как волшебная
вода,
И песней новой
вспыхнет и прольется!

НАД ЗЕРКАЛОМ ТЕМНОГО ЛЬДА

Где Ты — человек,
с которым мне хочется
Стать слабой и маленькой —
Не судьёй,
не пророчицей —
Цветочком аленьким?
Где — Человек,
о котором бредится,
Чей голос чудится,
Когда звонкозвездная
Медведица
Бредет полусонной улицей?

ПОСЛЕДНЯЯ СКАЗКА

Все ждут чудес.
В молчании небес,
в глубоко-радужном,
особенном и тайном...
...Вокруг поляны —
оснежённый лес.
«Что станется — всё будет
неслучайным».
К холодным синим
звёздам из костра
взлетают золотые их
сестрицы.
Мы на снегу станцуем.
До утра.
Проснусь.
Пойму: был — сон...
Поют синицы...

Мікалай КАРТАШЭВІЧ,
студэнт 2-га курса гістфіла.

★ ★ ★

Што за ноч з зімою
сталася?
Ледзь да ранку пратрымалася
І сыпла снягамі талымі,
Пачарнелымі прагаламі.
Сёння зноў жа з тонкай
грацыяй
Лепіць іней на акацыі.

Эдуард АКУЛІН,
студэнт 5-га курса гістфіла.

ЗІМА

Тканіна белага радна
Усё навокал, —
Слухаў,
як бы настройваў хто
арган, —
Завіруха.

ЗІМОВАЯ АСАЦЫЯЦЫЯ.

На полюсе сцюжным,
Такім далёкім
Пінгвін на льдзіне
Паправіў смокінг.

Мы—інтэрнацыяналісты

НАШ АДРАС—САВЕЦКІ САЮЗ

З РОЗНЫХ канцоў Савецкага Саюза атрымлівае наш Клуб інтэрнацыянальнай дружбы пісьмы, паштоўкі, сувеніры. Гарады Цярнопаль, Херсон, Ужгарад, Вельцы, Кутаісі, Каўнас, Вільнюс і яшчэ 35 адрасатаў з РСФСР, Азербайджана, Башкірыі, Дагестана, Літвы, Кабардзіна-Балкарыі адзначаны на нашай карце чырвонымі флажкамі.

Напярэдадні Новага года інтэрклубаўцы сабраліся на вечар, падрыхтаваны сектарам перапіскі, каб пазнаёміць новых членаў і кандыдатаў у члены КІДа з нашымі сябрамі. Усе прыйшлі ў пакой КІДа, каб нагадаць памятныя і самыя яркія падзеі ў рабоце нашага інтэрклуба за мінулы год. Насычаным і надзвычай цікавым быў ён для кідаўцаў ГДУ. Мы ўспаміналі фестываль у Цярнопальскім «Гарызонце», які з'яўляецца адным з пяці цэнтраў салідарнасці з уругвайскімі патрыётамі, свае перамогі ў конкурсах палітычнай песні і палітычнага плаката на злётах КІДаў у розных гарадах, практычныя канферэнцыі, якія дапамаглі нам даведацца аб найбольш цікавых і своеасаблівых формах і метадах работы КІДаў нашай краіны.

На вечар у свой інтэрклуб мы запрасілі студэнтаў фізічнага факультэта А. Русецкага і Ю. Гуменнікава, якія займаюцца водным турызмам. Нас цікавіла ўсё: як рабяты пачалі «хадзіць» у водныя паходы па хутках рэках Украіны, Карэліі, што ім больш за ўсё запамяталася, якія ў іх планы на будучае.

Прагучалі мілагучныя украінскія народныя песні ў выкананні студэнткі гісторыка-філалагічнага факультэта Антаніны Лявоненка.

Закончыўся вечар развучваннем гульняў, найбольш папулярных на студэнцкіх фестывалях. Настрой ва ўсіх быў цудоўны, разыходзіцца нікому не хацелася.

Алена КЕБЕЦ,
студэнтка 3-га курса гістфіла, член КІДа «Саюз».

У СВЕЦЕ КЛАСІЧНАЙ МУЗЫКІ

Напярэдадні Новага года ў слухачоў аддзялення музычнай культуры факультэта этыкі і эстэтыкі народнага універсітэта маральна-эстэтычнага выхавання прайшлі чарговыя заняткі па курсу «Гісторыя рускай класічнай музыкі», якія вядуць выкладчыкі Гомельскага музычнага вучылішча імя Н. Ф. Сакалоўскага. На гэты раз заняткі прысвячаліся творчасці вялікага рускага кампазітара М. І. Глінкі.

Цікавы расказ аб жыцці і творчасці М. І. Глінкі суправаджаўся выкананнем яго твораў. Студэнты цёпла прынялі выступленні выкладчыкаў і навучэнцаў музвучылішча, шчыра дзякавалі ім гарачымі апладысментамі.

Асабліва прыемна было зноў бачыць у студэнцкай аўдыторыі вялікага сябра будучых матэматыкаў — выкладчыка вучылішча Вячаслава Аляксеевіча Кавалёва. Эмацыянальна і пранікнёна прагучалі ў яго выкананні рамансы «Я вас люблю...», «Сумненне» на вершы А. С. Пушкіна і Н. Кукальніка.

Такія сустрэчы з мастацтвам, са светам музыкі дапамагаюць у эстэтычным выхаванні студэнцкай моладзі.

У. МУХІН,
загадчык кафедры тэорыі функцый і функцыянальнага аналізу, дацэнт.

Экскурсіі

У КАМБАЙНА-БУДАЎНІКОЎ

Студэнты груп Р-41 і БР-41 гісторыка-філалагічнага факультэта па прапанове дацэнта кафедры палітэканоміі У. С. Дайнэкі зрабілі экскурсію ў вытворчае аб'яднанне «Гомсельмаш». Знаёмства з ім было вельмі цікавым. Пачалося яно з наведвання музея баявой і працоўнай славы. З вялікім захапленнем мы слухалі расказ ветэрана партыі М. А. Кузняцова аб гісторыі стварэння музея. Не ўсе мы ведалі аб тым, што ўзведзена было прадпрыемства яшчэ ў гады першай пяцігодкі. З самага пачатку прадукцыя яго карысталася вялікім попытам сярод сельскіх працаўнікоў.

У гады Вялікай Айчыннай вайны «Гомсельмаш» разам з усім савецкім народам каваў перамогу над ворагам. Завод быў эвакуіраваны ў г. Курган.

Пасля заканчэння вайны завод зноў вырас у Гомелі на руінах і папялішчах. Сёння гэта — адно з буйнейшых прадпрыемстваў не толькі нашай рэспублікі, але і ўсёй краіны. Яго прадукцыя экспартуецца ў 20 замежных дзяржаў — Чэхаславакію, Польшчу, ГДР, Афганістан, Йемен, Францыю і інш.

З кожных чатырох гектараў кармавых угоддзяў, якія ўбіраюцца ў нашай краіне, па тры прыходзіцца на кормаўборачную тэхніку, выпускаемую гомсельмашаўцамі.

Зараз на заводзе праходзіць выпрабаванне новага, больш удасканаленага прычапнога камбайна, вытворчасць якога пачнецца ў новым годзе.

Няўхільна ўзрастаюць магутнасці вытворчага аб'яднання «Гомсельмаш». Растуць карпусы яго заводаў і цэхаў. Сельмашаўцы актыўна ўключыліся ў выкананне Харчовай праграмы. Хочацца пажадаць ім вялікіх поспехаў у гэтай агульнанароднай справе.

А. МАЛАФЕЕЎ,
Л. КАВАЛЕВІЧ,
студэнты гр. БР-41.

НАВАГОДНЯЯ ВЯСЁЛАЯ СУБОТА

ЗАХАПІЎСЯ...

НАВАГОДНІ СОН ДВОЕЧНІКА.

ВІКТАРЫНА ДЗЕДА МАРОЗА

КАМУ НАЛЕЖАЦЬ ГЭТЫЯ РАДКІ?

Ці ведаеце вы студэнцкую ноч? Не, вы не ведаеце студэнцкай ночы!

* * *

У дэканата першакурснік з залікоўкай ходзіць усё кругом.

* * *

Усе шчаслівыя студэнты падобны адзін на аднаго, кожны няшчасны студэнт няшчасны па-свойму.

* * *

Спісваць навучыцца нельга, не пабачыўшы самой практыкі.

РАНЕЙ ЗВЫЧАЙНАГА
(з перадавога вопыту)

На два тыдні раней звычайнага прыступілі ў канцы гэтага года да ліквідацыі «хвастоў» летняй сесіі студэнты нашага універсітэта. Свайму любімаму занятку яны вырашылі прысвяціць зімовыя канікулы. У выніку ўжо да пачатку другога семестра будзе ліквідавана каля 50 працэнтаў усіх запазычанасцей. Як нам паведамілі, па складаўшайся традыцыі, усе астатнія «хвасты» будуць ліквідаваны да пачатку летняй экзаменацыйнай сесіі.

ВІДАВОЧНАЕ — НЕЙМАВЕРНАЕ

Студэнт В. Грамацееў вывучыў усе білеты па хіміі, а экзамен толькі паслязаўтра!

* * *

Перадналагодні розыгрыш праведзены на фізічным факультэце. Тут да ўзнагароды граматай за актыўны ўдзел у добраахвотнай народнай дружыне прадстаўлены студэнт, які не затрымаў злоснага хулігана, дэбашыра, а сам трапіў у ...медвыцвярэзнік. «Цікавы пачын» вывучаецца на астатніх факультэтах.

УНІКАЛЬНАЯ ВЫСТАЎКА

На цокальным паверсе галоўнага корпуса універсітэта адкрыта пастаянна дзеючая выстаўка мэблі, якая верна паслужыла сваю службу ў студэнцкіх аўдыторыях — стулаў, сталоў і г. д. На ёй наведвальнікі могуць пазнаёміцца з лепшымі ўзорамі прадстаўленых экспанатаў без ножак, з паламанымі спінкамі. Мэбля арыгінальнае сваім мастацкім афармленнем: разьбой па дрэве, роспісам, выкананым у час заняткаў рукамі студэнтаў у лепшых традыцыях народнага жывапісу.

Як адзначыў Дзед Мароз, выстаўка унікальная тым, што з кожным годам папаўняецца ўсё новымі, яшчэ больш арыгінальнымі экспанатамі.

НЯРОЎНЫЯ СІЛЫ.

НАДВОРЕ ПАДВЯЛО.

Захоўвайце тэхніку бяспекі

НАВАГОДНЯЯ ЁЛКА

Шмат радасці і вяселля прыносіць людзям свята Новага года. Разам з тым гэта і пэўныя клопаты: дзе набыць лясную прыгажуню і выбраць месца для яе ўстанаўлення, якія купіць цацкі.

Каб добра правесці Навагоднія свята, каб яго не азмрочыў пажар, строга захоўвайце усе нашы патрабаванні.

Ёлку трэба ўмацоўваць на ўстойлівай аснове. Шторы, парцьеры, атапляльныя прыборы павінны знаходзіцца ад ёлкі не бліжэй, чым на метр. Асвятляць ёлку можна толькі гірляндамі заводскага вырабу. Катэгарычна забараняецца адзяваць дзецям касцюмы з марлі і ваты, якія не апрацаваны вогнеахоўным саставам, а таксама прымяняць для ўпрыгожвання ёлкі пэлуloідныя цацкі. Не дазваляецца запальваць каля ёлкі бенгальскія агні, карыстацца хлапушкамі.

Магчыма, усе гэтыя патрабаванні для некаторых таварышаў здадуцца строгімі, але памятайце: нашы словы не супраць прыгажосці, яны — за бяспеку, за радасць і святочнае вяселле!

В. МЕМІХ,
інспектар пажарнай часткі — 1 г. Гомеля.

Рэдактар Ул. БАЛОГА

«Гомельский университет» — орган парткома, ректората, комитета ЛКСМБ и профкомов Гомельского государственного университета (на белорусском языке), Гомельская фабрыка «Палесдрук» Дзяржкамітэта БССР па справах выдавецтваў, паліграфіі і кніжнага гандлю. Гомель, Савецкая, 1. Аб'ём — 1 друк. аркуш. Тыраж 2000 экз.
Наш адрас: вул. Савецкая, 104, п. 3-11, т. 56-16-52.

АЗ 20817

Заказ 6668.